

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor 6 maanden f 6.00; franko door het geheele Rijk. Tevens, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 21 MAART.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 Maart.

't Is nu reeds vele dagen geleden, dat uit Konstantinopel het bericht van nieuwe en belangrijke onderhandelingen tusschen de Porte en de westersche zeevogelende heden aangebragt werd. Men weet, wat het doel dier onderhandelingen is: het geldt niet minder of niet meer dan de bijna geheele godsdienstige en burgerlijke en zelfs, grootendeels althans, politieke gelijkstelling in Turkije der beïjden van alle godsdienstige gezindten.

Die niet weet, hoe gevoelloos en antipathiek een deel van Europa is, zoödra andere dan louter stoffelijke belangen ter sprake komen, kan er zich over verwonderd hebben, dat het vooruitzigt op de mogelijkheid van het welslagen van onderhandelingen, die zulk een doel beoogen, geenerlei aandoening verwekt heeft. Of het Islamismus, al dan niet, van zijne beschermers een slag krijgt, die het in zijn hartader treft en zijne zekere ontbinding ten gevolge moet hebben — wat laten zich zoo velen daaraan gelegen zijn, die volstrekt onverschillig zijn geworden voor alle godsdienstige waarheid en voor alle hogere beginselen? Welk onmiddellijk voordeel kan ons deze of gene gebeurtenis opleveren, ziedaar het eenige vraagstuk, van het welk belangstelling bepaald wordt. Belooft een gebeurtenis hun geen onmiddellijk voordeel, zij gaan onverschillig voorbij; en eerst dan, wanneer zij meenen er eenige voordeelen van te kunnen plukken, achten zij haar hunner belangstelling waardig. Het bewijst, dat een deel van Europa, in zedelijk opzigt, niet hoog staat.

Eerst toen dan ook eenige Engelsche bladen berichten, dat ten gevolge van de groote overwinning, welke de westersche zeevogelenden van de Porte voor de Christenen in Turkije, en dus ook voor de Schismatieken, bedongen en verworven hadden, de Keizer van Rusland met nieuwe voorstellen ter handhaving van den vrede voor den dag gekomen zou zijn, en er derhalve weer eenige kans scheen te wezen, dat de uitbarsting van een algemeenen oorlog vermeden zou kunnen worden, — eerst toen dan ook vond men in enkele buitenlandse bladen melding gemaakt van de aanzienlijke wijziging in den toestand van Turkije, die vermoedelijk van Frankrijk en Engeland bemiddeling, weldra reeds, het gevolg zullen zijn. Intusschen schijnen de Engelsche bladen, wat meer gelyk is, hun bericht, alsof de Czaar tot vrede geneigd zou zijn, uit de lucht gegrepen te hebben en blijft het oorlogsgevaar dienvolgens zoo dreigend als ooit. 't Is natuurlijk. De Czaar wil eigenlijk niet de godsdienstige vrijheid en gelijkheid in Turkije; wat hij slechts geëischt heeft is de volkomene emancipatie der Schismatieken-alleen en een Russisch protektoraat over dezen; met eene algeheele emancipatie van alle Christenen in het Oosten kon hij dus slechts voor een gering gedeelte gediend zijn. Het is dan ook waarschijnlijk, dat, terwijl de door de westersche mogendheden verkregene voordeelen op de quæste van vrede of oorlog geen onmiddellijken invloed zullen oefenen, de bladen in 't algemeen over die voordeelen wel verder het stilzwijgen zullen bewaren. Dat kunnen wij echter niet doen. Die voordeelen toch, wij gaven het reeds te kennen, zijn van dien aard, dat, worden zij gehandhaafd, het doodvonnis over het Islamismus in Europa als uitgesproken mag beschouwd worden. Immers, hebben de thans door de Porte, naar het schijnt, erkende beginselen den tijd om in het volksleven door te dringen; worden 1^o. het beginsel van godsdienstvrijheid, 2^o. het beginsel van gelijkheid voor de wet en 3^o. dat, waarbij aan ieder een iegelijk het recht wordt toegekend van wat godsdienst hij wil, te bezitten, in de volkszedes opgenomen, wat gevolgen zal dat hebben van den Koran, en van dat gansche Staatsorgaan, dat de voorschriften van den Koran gebouwd, dat de handhaving van het boek des profeten tot wet wordt? Om die reden meenen wij op de door Frankrijk en Engeland van de Porte bedongene voordeelen, met eenen drang de opmerkzaamheid te moeten vestigen, en de voorbehoudende in een volgend Nummer daarop terug te komen, ter opzettelijke in het licht stelling van hunne waarde.

De Emancipation schrijft:

„Het is niet mogelijk langer eenige illusie te vormen over den steeds toenemenden ernst der omstandigheden. Welk vertrouwen ook het nauwe verbond tusschen Frankrijk en Engeland nage inboezamen; en hoezeer ook de onzijdigheid van Duitschland eindelijk zal overgaan in eene gelijkgezinde medewerking, de bekommerning schijnt echter grooter te worden, vooral onder de kapitalisten. Hollandse huizen hebben uit de bank van Londen 500,000 p. st. terug genomen, welke som, naar men met grond mag veronderstellen, er voor rekening van Rusland was gedeponceerd.

De *Amsterdamsche Courant* en het *Journal du Limbourg* willen gaarne het publiek in den waan brengen, dat er in de vesting Maastricht op dit oogenblik niets ongewoons plaats heeft. De *Courrier de la Meuse* schrijft desniettemin het volgende:

„Wij meenen terug te moeten komen op hetgeen de korrespondent der *Amsterdamsche Courant* heeft gemeend te moeten afdingen op de vermindering van ons garnizoen, daar wij uit goede bron vernemen dat die vermindering grooter is dan men wel wil doen gelooven; want de staf der kavallerie zal ons ook verlaten en van de 330 à 340 paarden, welke het garnizoen in dit oogenblik bezit, zullen er slechts 100 blijven. Bovendien, de ontruiming der kruidmagazijnen, welke op heden plaats heeft — kan die tot de veronderstelling aanleiding geven, dat men bij de hoogere overheid aan eenige de minste verdediging van ons land denkt.

„t Wordt onlangs bekend, het eerst door de *Fakkels*, dat er door Protestanten eene tiende of twintigste verdedigingsmaatschappij tot stand zou worden gebragt. Al die oudere vereenigingen of maatschappijen hadden niets dan misrekening opgeleverd; *Welstand*, *Hulpbetoon*, *Unitas*, *Phylacterion*, de *Evangelische maatschappij*, enz. enz. geen van alle had aan de verwachting beantwoord; al die maatschappijen hadden zelfs eene onuitwisselbare smet op het Protestantismus in Nederland geworpen; en was het te ontkennen, dat hare oprichters en leidslieden, bij haar woelen en wroeten, al lager en lager gezonken waren in de publieke opinie? Daar moest dus een nieuwe maatschappij in het leven worden geroepen; eene maatschappij, die het nu eens beter zou begrijpen en aanleggen dan alle vroegere verdedigings- of uithongeringsmaatschappijen; eene maatschappij, die nu eens de zaak van het echte Protestantismus niet in den steek zou laten, maar, haar krachtig stuttende en schragende, zich bij tijdgenoot en nageslacht verdienstelijk zou maken. — Men ziet hieruit, dat het ook ten onzent niet aan de zoodanigen ontbreekt, voor welken alle verkregene ondervinding te eenemale verloren gaat. Jammer maar, dat de illusien, welke zij zich maken en waarmee zij zich vermaken, niet wat rozekleuriger en vrolijker zijn!

Welke soort van Protestantismus de nieuwe maatschappij — het blijkt niet of zij eene firma heeft, dan of zij eene naamloze maatschappij is — te verdedigen zal hebben, is niet moeilijk na te gaan. De *Fakkels* schijnt het gepraefereerd orgaan der lieden, die de nieuwe maatschappij op de been hebben geholpen: dat zegt reeds iets; het doel der Vereeniging zal zijn: „de zaak van het liberale, dat is, oorspronkelijke, echt evangelische protestantisme, tegen de aanvallen van deszelfs openbare vijanden en tegen de aanslagen van deszelfs geheime belagers, krachtadig te handhaven:” dat zegt nog meer; wat echter nog het best de strekking der nieuwe maatschappij karakterizeert, is, dat een harer grondslagen zal zijn: „verzet tegen de aanmatigheden en beginselen der anti-revolutionaire partij.” Dit laatste wordt met ronde woorden, als eene oorlogsverklaring, verkondigd in het programma van beginselen, dezer dagen door de nieuwe maatschappij gepubliceerd: hetgeen de nieuwe maatschappij dus wel het meest zal ten gevolge hebben, zal zijn eene met toenemende bitterheid en verbolgenheid voortgezette strijdvoering tusschen de zoogenaamde liberale en de zoogenaamde orthodoxe Protestanten. Wij behoeven niet te zeggen,

dat dit een geheel ander Aprilfeest belooft, dan dat de vorigen jaars; dan dat van dien tijd — gelukkig dat hij reeds ver van ons verwijderd is! — dat de zoo onverschillige vijanden van thans onder eene banier strecken, en met een en hetzelfde krijgsgescrei de „natie” der besjes en weeshuizen, tot verdelging der Katholieken, in beweging bragten!

Men denke daarom intusschen niet, dat deze laatsten, hoe hevig de bestrijding der orthodoxe Protestanten ook zijn moge, buiten aanmerking zullen blijven: die daarop rekent, rekent buiten den waard. Men verneme slechts, welke de eerste der grondslagen is, waarop de nieuwe maatschappij rust, en men zal straks inzien, dat het haar niet slechts om de orthodoxe Protestanten, maar ook om de Katholieken te doen is. Eene protestantsche maatschappij, die alleen de Protestanten bestrijden en niet tevens de Katholieke Kerk ten val zou zoeken te brengen — dat zou ook wat ongehoords zijn!

Het programma der nieuwe maatschappij luidt, overigens, als volgt:

„De voornaamste grondslagen der Vereeniging zijn de volgende:

- » 1. Bestrijding van het pausdom;
- » 2. verzet tegen de aanmatigheden en beginselen der anti-revolutionaire partij;
- » 3. vermindering van alle dogmatieke twisten, onderling;
- » 4. aankweeking van den vrede door goed doen, door voorbeeldig handelen;
- » 5. gedurig waarschuwen tegen het lezen van slechte geschriften en dagbladen;
- » 6. een wakend oog houden op de al- of niet uitvoering van de lande wetten en wetelijke verordeningen;
- » 7. letten op het gedrag onzer predikanten, en zoodanig, dat zij des noods door meer waardigen worden vervangen.

Geene ergere tentoonstelling en, meer nog, geene snijden der bespotting van het echt protestantsche beginsel van het vrije onderzoek, dan de volgende sarkasmen van den *Nederlander*. Doch, — wij blijven het steeds vragen, — wil de *Nederlander* den Protestant het eigen onderzoek ontzeggen en eischt hij onvoorwaardelijke onderwerping aan den papieren paus der formulieren — is hij dan wel protestantsch? De konsequente Protestanten zeggen: neen; wij kunnen hun geen ongelijk geven.

Aldus de *Nederlander*:

„De meeste predikanten in de Hervormden Kerk zijn tegenwoordig aangetast door de manie van leervrijheid, die alles te gronde rigt. Leervrijheid is de meest dwaaze zaak, die er voor eene bepaalde Kerkgemeenschap kan uitgedacht worden. Zij is niet intevoeren en staande te houden, zoolang niet alle zelfstandig oordeel en iedere zelfstandige overtuiging bij de gemeente is uitgedoofd. De feitelijke aanmatiging door de leeraars van het regt om te verkondigen wat zij willen, moet noodzakelijk ten gevolge hebben het regt voor de gemeente, om den leeraar vierkant, terwijl hij nog op den predikstoel staat, in het openbaar tegengespreken, en aldaar de openbare godsdienstoefeningen te veranderen in een disput college. Of zouden de predikanten zich alles mogen veroorloven, en de gemeente daarentegen verstoken zijn van ieder regt op eigen overtuiging, op eigen belijdenis, op eigen godsdienstoefening, en op hare kansels iedere ongerijmdheid en iedere godslastering moeten dulden? Welk bezwaar toch zou er, bij onbepaalde leervrijheid, bijvoorbeeld voor *Roomsche geestelijken* kunnen bestaan, om, met behoud van al hunne overtuigingen, leeraars te worden in de *Hervormde Kerk*? Naar de overtuiging der gemeente wordt niet gevraagd; de overtuiging alleen van de leeraars moet vrij zijn. De leerlingen van *Arius*, *Pelagius* en *Socinus* moeten door de gemeente ontvangen worden wanneer de leeraar dit goedvindt. Waarom niet ook de leerlingen van den *Paus*: de transsubstantiatie, het vagevuur, de biecht, de aflaten, de aanbidding [*allons donc!*] der heiligen, enz.? Bij onbepaalde leervrijheid is er geen enkele reden, die dit zou kunnen verhinderen; de predikanten hebben alsdan de bevoegdheid de gemeente en hare kinderen te dresseeren gelijk zij goedvinden, en er van te maken wat zij verkiezen. De vooruitgang is inderdaad achteruitgang, en voert ons naar de middenee-

wen, — tot het onbepikt gezag der geestelijken en de onmondigheid der leeken, — terug."

Aan den abt Mullois, des Franschen Keizers aalmoezenier, heeft men de volgende mededeeling te danken:

Reeds sedert eenige jaren ziet men bij den aanvang van iedere maand, een heer verscheidene liefdadigheids-gestichten van Parijs bezoeken, en bovenal zijne opmerkzaamheid op de aldaar verpleegde zieke kinderen vestigen. Uit de bereids herstelde kinderen, doet die heer als dan eene keuze van 20—25 en neemt ze mede naar de provincie. Die menschenvriend is de markies de la Roche-foucauld, een afstammeling van liet oud bekend geslacht van dien naam, die op zijn landgoed la Roche-Guyon, eene groote kinderen-kolonie gesticht heeft, alwaar kleine kinderen van beiderlei geslacht verpleegd en opgevoed worden. Drie zusters van barmhartigheid, bijgestaan door het noodige personeel, besturen het gansche liefdewerk. De kinderen genieten het beste gelukkigste leven, dat men zich verbeelden kan. Zij worden in al wat hun in hun volgende loopbaan nuttig kan zijn, onderwezen, en hieraan neemt de waardige pastoor der gemeente een werkdadig aandeel. Aldus naar ziel en ligchaam genezen, worden zij later ontslagen, om voor andere kweekelingen plaats te maken. Bereids sinds eenige jaren werkt de markies alzoo in stilte en worden jaarlijks meer dan 300 kinderen aan een onvermijdelijke ellende ontrukkt, en tot bekwame werklieden in allerlei vakken gevormd. Eerst onlangs werd die onderneming toevallig bekend, en wekte niet weinig de aandacht. Te grooter is de weldaad van den edelen menschenvriend, wijs zijn vermogen zoo aanzienlijk niet is, om zonder opoffering van veel geld, zijn werk te kunnen voortzetten.

Thans echter nu 't bekend is geworden, beijeren zich velen om den markies te ondersteunen. Men zendt hem uit alle gedeelten van Frankrijk vele bijdragen, vaak met overijling en bezorgdheid als hadde men voorlang vergeten eene goede daad uit te voeren. De raad van Parijs heeft kortelings eene aanzienlijke som gezonden, de minister van Eeredienst en verscheidene Bisschoppen insgelijks; terwijl het ministerie van Binnenlandsche Zaken den markies inmiddels een groot krediet geopend heeft. De Keizerin aan wie men laatstelijk de zaak verhaalde, heeft dadelijk hare levendigste belangstelling getoond. Innig bewogen door de haar medegedeelde bijzonderheden nopens de kleine kolonie, zou zij hebben uitgeroepen: Ook ik wil er toe bijdragen; hoeveel zal ik zenden? Men antwoordde: duizend franks zouden een fraaie gift zijn. Neen, antwoordde de vorstin, 't werk is te schoon; ik zal 4000 franks geven en 's jaarlijks even veel.

Door een en ander is nu de markies in staat gesteld zijn werkkring wijder uit te breiden, en in deze maand heeft hij reeds met meer dan vijftig kinderen de kolonie vermeerderd. 't Is minder ten gevalle van den eerbiedwaardigen man, die bescheiden en zonder aanmatiging, den lof der wereld niet begeert, dat wij deze gebeurtenis verhalen; dan wel ten gevalle van het publiek, dat zich te dezer zaak op nieuw kan overtuigen, hoe veel een eenige ten goede vermag, als liefde voor den evenmensch en ver-trouwen in God hem bezielen! Men kan hier waarlijk uitroepen: Ga en doe hetzelfde!

Z. M. heeft 1^o eervol ontslagen: J. Emans Dz., als heemr. van het Oude Nieuwland, onder Ouddorp; Mr. C. Diemont, als heemr. van den Amstel en Nieuwer-Amstel; M. de Vrieze, als gezw. van polder Dreischor; P. Beun, als gezw. van den polder bew. Eede, ben. St. Pietersdijk; I. G. J. van den Bosch, als dijkgr. van den Wilhelminapolder; J. L. Franssen, als burgem. van Valkenburg; 2^o benoemd tot pres. gekomm. van den polder Empel en Meerwijk, Jhr. Mr. H. A. van Thije Hannes; tot heemr. van den Vervoornepolder, A. Bakker; tot leden in het polderbest. van Lith, G. de Bijl en G. Sigmans; tot dijkgr. van het polderd. het Rijk van Nijmegen, H. van Koolwijk; tot dijkgr. der polders het Oudeland, Galathee, Mariapolder, Weipolder en het Rietveld, gem. Goltgensplaat, A. van Weel Dz.; tot dijkgr. van den Amstel en Nieuwer-Amstel, L. M. Schouwenburg; en tot heemr. aldaar Jhr. Mr. D. Rutgers van Rozenburg Jr.; tot gewoon dijksged. in het bestuur van Ferwerderadeels, K. H. Ozinga; tot buitengew. dijksged. D. H. Hartmans; tot dir. bel. en akc. te Ouderkerk a. d. IJssel, tevens belast met de funktie van ontv. der Rijnvaart te Krimpen aan de Lek e. a. C. de Wilde.

De minister van Binnenl. Zaken heeft voorloopig ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de Zuid-willemsvaart voor de scheepvaart zal gesloten zijn van 15 Mei tot uiterlijk 25 Junij e. k. De sluiting van het kanaal van Luik naar Maastricht zal nader worden bepaald.

De minister van Buitenl. Zaken en ad interim minister van Financien heeft berigt, dat gedurende het jaar 1853 aan 's rijks munt de navolgende specien zijn vervaardigd en afgeleverd: A. Voor rekening van het Rijk: 7974 vijf-en-twintig-cents-stukken f 1993.50; 1,103,527 tien-

cents-stukken f 110,352.70; 11,170 vijf-cents-stukken f 558.50; 2,000,000 halve ets. f 10,000. B. Voor rekening van de wederpartijen: 136 dubbeltstukken Willems; 2341 2^o rijksdaalders of twee-en-een-half-gulden-stukken f 585.20; 652,035 guldenst. f 652,035; 1711 halve guldenst. f 855.50; zijnde dus aan zilveren standpenningen, zilveren en kopere pasmunt gezamenlijk geslagen voor een bedrag van f 1,361,115.20.

Bij het dep. van Fin. is ontvangen eene som van f 226.481, door een onbekende, onder het postmerk Amsterdam, dd. 16 dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

Op aanstaanden Woensdag den 22sten dezer, zal de gewone Audientie van den Minister van Kolonien geen plaats hebben.

Het door Z. M. den Koning ingestelde Hoofdbestuur van de Vereeniging: „Het Metalen Kruis”, den wensch kenbaar hebbende gemaakt, dat de afdeelingen dier vereeniging zouden worden vertegenwoordigd bij de onthulling van het standbeeld van Z. M. Koning Willem II, op Donderdag den 23 dezer, zoo heeft de Hoofdkommissie tot het oprigten van dat standbeeld iedere afdeeling van voornoemde Vereeniging beleefdelijk uitgenoodigd, zich bij die plegtigheid door drie harer leden te laten vertegenwoordigen. De tenue zal bestaan in zwarten rok en zwarte onderkleeden, met het groote metalen kruis op de borst. Op den dag der onthulling zullen de heeren afgevaardigden, op vertoon van hunnen kommissie-brief, eene toegangkaart kunnen verkrijgen, in den Ouden Doelen op het Tournooiveld, des voormiddags tusschen 10 en 11 ure. Een lid van het Hoofdbestuur der Vereeniging: „Het Metalen Kruis,” zal zich tijdig op dat terrein bevinden, om aan de heeren afgevaardigden hunne plaatsen aan te wijzen.

Men leest in de tweede editie van het Handelsblad: De generaal Canrobert is gisteren met de eerste bezen-ding troepen uit Marseille naar Turkije vertrokken. Tot gisteren heeft men uit de departementen de inschrijvingen voor de geldleening opgemaakt. In het geheel is tot dusverre voor 235 miljoen ingeschreven.

s GRAVENHAGE, 19 Maart. Gisteren is alhier berigt ontvangen, dat de jeugdige erfprins van Zweden en Noorwegen (zoon van Z. K. H. den Kroonprins van Zweden en Noorwegen en van H. K. H. prinses Louise der Nederlanden) is overleden.

— HH. MM. de Koning en Koningin, H. M. de Koningin-moeder, benevens HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik, hebben nadat bij Z. Exc. den minister van Zweden en Noorwegen, den heer de Lövenskiöld, het treurig berigt was ontvangen van het overlijden van den Erfprins, dadelijk bij HH. KK. HH. prins en prinses Frederik, een bezoek van rouwbeklag afgelegd. Ten gevolge van dit sterfgeval, zullen de nog bepaalde par-tijen, welke bij HH. KK. HH. zouden gehouden worden, geen voortgang hebben.

— Heden morgen is de burggraaf Raderez, attaché bij het Belgische gezantschap van Frankrijk, die eergisteren met depêches was aangekomen, uit de residentie weder naar Brussel vertrokken.

— De beroemde schilderij van Gallaitz, voorstellende de laatste eer aan de graven van Egmond en Hoorne be-wezen, die voor eenigen tijd te Amsterdam is te zien geweest en aldaar de algemeene bewondering heeft weggedragen, zal van af het begin der volgende week alhier ten toon gesteld worden in het lokaal der Teeken-Aka-demie aan den Boschkant. Alle kunstliefhebbers, die nog niet in de gelegenheid zijn geweest dit meesterstuk te bewonderen, zullen dit berigt voorzeker met groote belangstelling vernemen.

SCHEVENINGEN, 19 Maart. De romp van de scheveningsche pink Zeemanshoop is gisteren avond verkocht voor den prijs van zestien honderd gulden.

Is de Beug- of hoekwantvisscherij gedurende de afge-loopen winter geheel mislukt, de visscherij met de netten leverde en levert nog daaromtrent stof tot dankbaarheid op. Gedurende de laatste weken is veel visch aangebragt.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Zaterdag 19 Maart.

In deze zitting zijn achtereenvolgens aangenomen:

1^o de wets-ontwerpen strekkende tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan B. E. J. Dries n, J. B. Bannekamp, J. Boijzen, J. G. Schrakamp, P. L. C. Driessen, C. F. W. Ammon, J. Strelor, A. H. Wehde-meier, C. Hill, J. A. C. Dammitz, M. A. Jasper, P. Andreas, J. B. Lange, L. A. B. Schröder, J. C. C. Heepkel, allen zonder beraadslagingen met algemeene stemmen.

2^o het wets-ontwerp tot naturalisatie van C. L. Overbeek, parakulier, wonende te Samaraang, na eene beraadslaging waar-aan deel genomen hebben de heeren Sleeswijk Vening, Thor-becke en de Minister van Justitie met 64 tegen 20 stemmen.

Tegen dat wets-ontwerp hebben gestemd de heeren, Schuur-beque Boeije, van Hoëvell, de Lom de Berg, Mackay, Zyl-ker, van Nispen van Sevenaer, van Bosse, van Eck, van Asch van Wijck, Thorbecke, Sligher van Domburg, Bieru-ma Oosting, de Man, Jespers, Ter Bruggen Hugenholtz, van Heiden Reinestein, Meeussen, van Reede van Oudts-hoorn, Strens en van der Veen.

3^o het wetsontwerp tot opheffing der paardenposterij, na-dat deswege de heer van Lynden, en de minister van Buiten-landsche Zaken en ad interim van Financien, het woord had-den gevoerd, met 58 stemmen tegen 2, zijnde die der heeren Strens en de Lom de Berg.

De Kommissie voor de verzoekschriften heeft omtrent een aantal in hare handen gestelde adressen verslag uitgebragt, met welker konklusien, strekkende om die stukken ter griffie neder te leggen, van enkele afschriften aan een der Ministers toe te zenden, of omtrent sommige over te gaan tot de orde van den dag, de Kamer zich achtereenvolgens vereenigd heeft.

Over de konklusie van het verslag op een dier adressen, te weten dat van H. G. Kremers c. s. te Uithuizen, provincie Groningen, betreffende de oprigting van bijzondere scholen der eerste klasse, waaromtrent de Commissie voor de ver-zoekschriften de nederlegging ter griffie had voorgesteld, en dat de heer Groen van Prinsterer ook bij afschrift aan den Minister van Binnenlandsche Zaken wilde verzonden zien, is eene lange beraadslaging gevoerd tusschen de heeren Groen van Prinsterer, Thorbecke, van Goltstein, Mackay, van Nispen van Sevenaer, van der Bruggen en Schuurbeque Boeije. In den loop der discussie over dit onderwerp heeft de heer Groen van Prinsterer zich vereenigd met een voorstel van den heer Thorbecke, dienende om dat adres bij afschrift te verzenden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, met het verzoek: „om aan de Vergadering zijn gevoelen te willen mededeelen, of de bestaande verordeningen niet ge-doogen de beslissingen van een gemeentebestuur of van Ge-deputeerde Staten, in een geval als dat van het bedoelde verzoekschrift, aan de bestissing des Konings te onderwerpen”; met welk laatste voorstel de Kamer zich met 35 tegen 17 stemmen vereenigd heeft.

De commissien van de rapporteurs voor de wets-ontwerpen: a. tot het verleenen van vrijdom van inkomende regten voor guano en andere meststoffen in Nederlandsche Indie; b. tot naturalisatie van H. L. Haacke en negen anderen; en c. tot regeling van het pensioen van militaire leden van het Hoog Militair gerechtshof, hebben daaromtrent hare eindverslagen uitgebragt.

De Kamer heeft bepaald dat de beraadslagingen over de beide wets-ontwerpen zullen plaats hebben na afloop van die over de wets-voordragt tot regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indie, op aanstaanden Maandag, den 20sten dezer, bepaald, en die over het laatste voorstel van wet op aanstaanden Vrijdag, den 24sten dezer maand.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot wijziging der wet van 1818 betreffende de uitoefening der groote vis-scherij, welk stuk naar de afdeelingen is verzonden.

Ten slotte heeft de Kamer zich vereenigd met de conclu-sien der verslagen, uitgebragt in eene vorige vergadering op de publicatie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie omtrent het verbod van invoer van buskruid enz. in Sumatra, en den uitvoer van goud en zilver aldaar, alsmede omtrent het tusschen Nederland en Hannover gesloten verdrag, tot wederkerige uitlevering van boosdoeners.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 19 Maart. Algemeen is hier het gerucht ver-spreid, dat de Czaar het ultimatum hem door Frankrijk en Engeland aangeboden, heeft van de hand gewezen, en wijl deze weigering zal worden opgevat als eene bepaalde oorlogsverklaring, was de stemming ter beurze zeer on-gunstig.

— Men meldt uit Konstantinopel dd. 9 Maart:

Gisteren werd hier eene konferentie gehouden tusschen de Engelsche en Fransche ambassadeurs, ter eener zijde en Redschid Pacha ter andere zijde, betreffende de over-eenkomst te sluiten tusschen de Westersche mogendhe-den en Turkije. De voornaamste bepalingen zijn deze: 1^o De Porte verbindt zich met Rusland niet te on-derhandelen buiten de tusschenkomst der Westersche mo-gendheden;

2^o De verbetering van den toestand der Christenen; Een afzonderlijk geannexieerd traktaat, de volgende pun-ten behelzende:

1^o Afschaffing van de belasting genoemd: *havatasch*;

2^o Regt der Christenen om regtsgedingen te mogen voeren;

3^o Regt van eigendom zonder onderscheid van gods-dienst;

4^o De erkenning der burgerlijke regten van de Chris-tenen, bij het leger en in burgerlijke ambten.

De Sultan zal de bestemming der Fransche en Engel-sche krijgsmagt aanwijzen.

Turkije heeft den uitvoer van granen verboden.

De Porte maakt een expeditie naar Griekenland gereed.

Generaal Burgoyne is naar Schumla vertrokken.

De Turken hebben zich meester gemaakt van een Rus-sisch konvooi in de omstreken van Kars, in Azië. Een der wagens was beladen met het geld voor het Russische leger bestemd.

— De Sultan moet last hebben gegeven tot de zamen-stelling van twee nieuwe legerkorpsen elk van 45,000 man.

— Een korrespondentie uit Hamburg meldt dat de Russische soldaten van het leger aan den Donau zich in een zeer slechten toestand bevinden en niet gunstig gestemd zijn. Zij hebben ontzettend veel geleden door de rowheid van het seizoen. Na de pederlag te Opat

waren drie bataillons van voornemen de wapenen neder te leggen, en de bevelhebbers hebben veel moeite gehad ze tot den aftogt te bewegen. De officieren komen er openlijk voor uit, dat met betrekking tot de operatien tegen Kalafat, het waarschijnlijker is dat het gansche leger door schrootvuur zal worden verdeeld, dan dat men die vesting zal veroveren. De vrijwilligers van Salos (ongeregelde troepen) zijn moediger dan de geregelde krijgsmagt, en zulks is ligt te begrijpen, wijl de eerstgenoemden voor een groot deel uit vagebonden en misdadigers bestaan, die niets te verliezen hebben, en slechts winnen kunnen bij den oorlog.

Men verneemt dat twee officieren van het Grieksche leger, hun ontslag hebben ingediend, wijl zij het voornemen koesterden om zoodra zij uit hunne betrekking ontslagen waren, deel te nemen aan den opstand die hier en daar is uitgebroken.

Men verzekert echter dat het bewind van koning Otto nadrukkelijk geweigerd heeft gemelde officieren hun demissie te geven. Indien zij nu bij hun voornemen blijven volharden, komen zij door die beslissing in beschuldiging van verraad.

Men leest in de *Gazette du Languedoc*:

„De stad Toulouse heeft een der staatsmannen verloren, die haar het meest tot eer verstrekt hebben, de heer de Villèle, oud-prezident van den ministerraad onder de Restauratie, is aan een langdurige en smartelijke ziekte overleden.

Ofschoon wij reeds verre verwijderd zijn van de dagen dat de heer de Villèle in de raadsvergaderingen der monarchie het lot van Europa regelde, kan echter niemand vergeten hebben, welke belangrijke diensten hij aan zijn land heeft bewezen. Als afgevaardigde van Toulouse deed de heer de Villèle, reeds bij zijn eerste optreden in de Kamer, zich kennen als een man, die na de rampen die men overleefd had, zeer goed begreep, welk verband er moet bestaan tusschen de regten der kroon en die der publieke vrijheden.

Als minister beheerschte hij den raad door zijn trouw en de juistheid zijner inzichten. Zijn oordeel was zoo helder, dat het hem als 't ware, het genie der hoge aanlegenheden gaf. Tot het ambteleos leven teruggekeerd, leefde hij onder ons alsof hij nooit de glorie van het staatkundig leven of de regmatige gunst van den vorst gekend had.

Men meldt uit Rome: Men herinnert zich dat, reeds in het begin van zijn pontifikaat, onze Heilige Vader Pius IX, eene kongregatie heeft ingesteld om te onderzoeken welke verbeteringen er zouden aan te brengen zijn in de tucht der geestelijke orders. Deze kongregatie heeft niet opgehouden steeds met dit hoogst gewichtig onderwerp zich onledig te houden. Zij is op dit oogenblik zamengesteld uit de kardinalen, Lambrascini, Mattioli, Patrizi, Servetti, Sanducci, Bianchi, Della Genga-Armatelli, Altieri, Caterini. Mgr. Bizzarri, sekretaris der Heilige Kongregatie der Bisschoppen enz., is tevens sekretaris van deze bijzondere kongregatie.

Onder de maatregelen, door deze Kongregatie voorgesteld, heeft men vooral opgemerkt de regelen voorgeschreven bij de aanneming van aspiranten. De ordonnantien, welke deze regelen behelzen, dagteekenen van het jaar 1848, en hebben ten doel om al diegenen, welke niet door zuivere beweegredenen en een wezenlijke roeping gedreven worden, uit den geestelijken staat verwijderd te houden. De Heilige Kongregatie heeft dergelijke maatregelen voorgesteld, ten opzichte der godsdienstige geloften. In een zamenkomst van alle de hoofden der geestelijke orden op het Vatikaan, heeft de Heilige Vader te kennen gegeven, in welken geest de nieuwe dispositien genomen waren, en welk doel men zich voorstelt er mede te bereiken.

Ofschoon het niet mogelijk is voor als nog bepaald op te geven welke maatregelen er zijn vastgesteld, mag men echter als zeker beschouwen, dat het hoofdbeginsel schijnt te zijn het verbod om tot den geestelijken staat iemand toe te laten, die niet onderworpen is geweest aan een proeftijd langer dan zulks tot heden het geval was.

ENGLAND.

LONDEN, 19 Maart. Lord Clarendon heeft in de zitting van den 17 aan het Huis der Lords mededeeling gedaan van de vertrouwelijke korrespondentie tusschen Rusland en het Engelsche gouvernement betreffende Turkije.

Lord John Russel heeft dezelfde mededeeling gedaan aan het Huis der Gemeente.

De *Globe* behelst het volgende over de Oostersche kwestie: Het aanzien der houding van Pruisen. Het besluit der zending van den prins van Hohenzollern naar de generaal von der Groeben is, de verklaring over te brengen, dat Pruisen, terwijl het voor alsnog onzijdig blijft, niet toestemming zal geven tot eenigen maatregel, die in de orde van zaken, zoo als die vóór den oorlog bestond, storing te brengen, hetzij ten aanzien van de Pruisische of van het Pruisische gebied van eenen of anderen staat.

Het gerucht dat de Pruisische regering gemachtigd is om eenig voorstel ten behoeve van Rusland te doen,

is onjuist. Er is reden om te gelooven dat zij mede in last hadden te spreken over een door Pruisen gevormd plan van bemiddeling. Doch het is zeker dat noch dat plan, noch de verklaringen omtrent Pruisens onzijdigheid, het Fransche of het Engelsche kabinet voldaan hebben. Toen de Prins van Hohenzollern daarover uitweiden wilde, vatte de Keizer zijne hand, drukte die hartelijk en zeide: „Het is mij een genoegen, prins, u als vriend te ontvangen; doch aangaande het doel uwer zending heb ik niets anders te zeggen, dan dat het daarvoor te laat is.

„In Zweden maakt men ijverig aanstalten tot verdediging des lands; aan eene aansluiting aan de Westersche mogendheden wordt daar te lande niet gedacht; doch het zal wellicht anders worden eer eenige weinige weken verlopen zijn.

„Volgens de jongste berigten uit de Oostzee is het te verwachten dat de golf van Finland dit jaar vroeger dan gewoonlijk voor de scheepvaart zal open zijn; men voorspelt zelfs dat, zoo de vorst niet hervat, het ijs op de Niewa reeds in de eerste dagen van April zal losgaan.

— Men leest in den *Times*:

„De Koning van Pruisen erkent dat eenige verklaring noodig is omtrent de verandering, die dezer dagen in zijne staatkunde is gekomen, want hij heeft te dien einde den Prins van Hohenzollern en den generaal von der Groeben met eene vertrouwelijke zending naar Parijs en herwaarts gezonden. Doch zoo wij wel onderrigt zijn, is de Pruisische gezant te Parijs met koelheid en ongehoovigheid ontvangen; en het zou ons bevreemden indien de generaal von der Groeben hier te lande een gunstiger indruk maakte. Zij kunnen niet ontkennen dat de staatkunde van hun gouvernement in de laatste twee of drie weken geheel is veranderd; en het eenige dat het aanvoert tegen het verwijt van dubbelhartigheid en besluiteloosheid, is dat het eigenlijk nimmer voornemens was anders te handelen. Wat ook de staatkunde van het Pruisische kabinet op dit oogenblik zijn moge, zij is ontegenzeggelijk het tegengestelde van die welke het kort geleden nog te Weenen en elders volgde. De overeenkomst tot beslechting van het Oostersche geschil, die zelfs door Oostenrijk aanbevolen werd, is door Pruisen verworpen. Het is maar te hopen dat deze wending van Pruisens staatkunde blijken zal van een spoedig voorbijgaanden aard te zijn. Doch wij vreezen te zullen moeten erkennen dat het minst veranderlijke beginsel bij Pruisen zijn naijver is jegens Oostenrijk, inzonderheid in betrekking tot de andere Duitse Staten. De invloed van Rusland en de vrees voor oorlog doen zich het sterkst gevoelen in de kleinere Duitse Staten, die Pruisen door zijne staatkunde in 1849 en 1850 van zich vervreemd heeft; en Pruisen heeft door deze houding niet alleen de andere Duitse Staten om zijn invloed in de Duitse bondgenooten te versterken; doch hoe meer de Koning van Pruisen met de Souvereinen van Beieren, Hessen, enz., gemeene zaak maakt, des te meer verliest hij het vertrouwen der beschaafde, en meest nationaal-gezinde klassen van het Duitse volk.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 19 Maart. De tijdingen van Konstantinopel dd. 9 Maart, alhier per telegraaf overgebracht bevestigen, dat de Porte op aandrang der vertegenwoordigers van de westersche mogendheden, er toe is over gegaan om de volkomene gelijkheid der rajahs met de muzzelmanen af te kondigen.

De ambassadeurs eischen bovendien de opheffing van het hoofdgeld en voor hunne beschermde het recht om roerende goederen te mogen koop en openbare aanbestedingen te vervullen.

De nieuwe Oostenrijksche leening is hermits volkomen gedekt. Keizer Frans Jozef wordt heden van zijne reis naar München terug verwacht.

BERLIJN, 19 Maart. De heer von Manteuffel heeft heden aan de Tweede Kamer een wetsvoorstel gedaan, tot het verleenen aan het gouvernement van een krediet van dertig millioen thalers en een ander wetsvoorstel tot het gedeeltelijk amortizeeren der Staatsschuld, door middel van het overschietende der inkomsten.

Die twee wetsvoorstellen gaan gepaard aan een soort van Memorandum, waarin het gouvernement de houding bloot legt welke het heeft aangenomen en het gedrag dat het in de Oostersche kwestie wenscht te volgen.

Zakelijk wordt er in gezegd, dat het Pruisische gouvernement zich aan de protokollen der Weener konferentie zal houden. In de besluiten, welke het geroepen wordt te nemen, zal het vooral de belangen zijner Duitse bondgenooten in acht nemen en het bereids met hen en met Oostenrijk aangegaan akkoord.

Zoo wel de koning doordrongen is der noodzakelijkheid om Duitschland voor de rampen des oorlogs te behoeden, evenzoo is hij voornemens diegene zijner bondgenooten te ondersteunen, welke door hunne geographische ligging, eerder dan Pruisen gedwongen zouden zijn om het zwaard ter verdediging der Duitse belangen te trekken.

Het gouvernement beschouwt zich volkomen in staat

die bedoelingen te verwezenlijken, als het onwettig bij het besluit blijft, krachtadig, van welke zijde zij komen mogen, de pogingen te verijdelen, strekkende om Pruisen van den weg des vrijen wils af te leiden, dien het zich heeft afgebakend en om de krachten van het koninkrijk ter verdediging van andere belangen te doen dienen dan die des vaderlands.

Eene klimmende ongerustheid maakt zich meer en meer van de gemoederen meester, bij de nadering der Engelsch-Fransche vloot, die zoo wel onze kustprovincien als de Russische kust zal bedreigen, indien wij ooit het ongeluk hebben met Rusland tegen Frankrijk en Engeland vereend te zijn.

Handelshuizen te Stettin, die aanzienlijke ladingen ter verzending naar Engeland in gereedheid hebben, zijn verzocht geworden zich niet van schepen onder Pruisische vlag te bedienen. Die tijding heeft schrik verspreid en vele kooplieden dier stad haasten zich eene ter beurze neergelegde petitie te teekenen, waarin de Koning verzocht wordt, dat het Zijner Majesteit behagen moge, de Oostzee-provincien voor de rampen des oorlogs te behoeden.

KIEL, 15 Maart. De Engelsche Oostzeevloot zal voor den 21 of 22 deze haven niet binnenloopen, daar ze bevel heeft ontvangen niet eerder zich in de Oostzee te vertoonen, dan wanneer de Engelsche regering bepaald den oorlog aan Rusland zal verklaard hebben.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. / 55½	Livorno	2/m. / 37½
Bordeaux	2/m. / 55½	Napels	81
Madrid	3/m. / 240	Petersburg	170
Cadix	240	Weenen	6/w. / 26½
Seville	237	Augsburg	35
Bilbao	238	Frankfort	98
Lissabon	40½	Hamburg	2/m. / 55½
Porto	40½	Londen	2/m. / 11,50
Genua	2/m. / 45½	Rotterdam	11,60

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	18 MAART 4 u. gebl.	20 MAART 4 u. gebl.	21 MAART 4 u. gebl.
Nederl. Werkel. Schuld a 2½ pCt.	54	53½	53½
Dito Dito	3	65½	64½
Dito Dito	4	81½	80½
Amortisatie	3½		
Handel-Maatschappij	4½	105½	106
Haarlemmermeer	5		
O. I. Leening 1844	4		
Aand. Aard. Spoorweg	4½		
Dito Hollandische dito	4½		
Belgie, Certifikaten	2½		
Dito	4½		
Dito Rothschild	2½	44½	
Frankrijk, Certifikaten	3		
Rusl. bij Hope en Co.	5	93½	92
Dito A° 1828—1829	5	98½	91½
Inschr. op 't Grootboek	6	57	57
Dito Certifikaten	6	57½	
Certifikaten te Hamburg	5		
Negot. 1831 en 1833	3		
Negot. 1840	4	70	
Dito Stieglitz	4	68½	
Dito Nieuwe	4		
Nieuwe Engelsche	4½	77½	75½
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans 1	17½	17½	17½
Nieuwe	3	36½	
Binnenlandsche	3	33½	32½
Cert. Coup. Sp. Com.	3½	34	
Amortisatie Schuld	3	80½	80½
Portugal, te Londen	3	80½	80½
Dito Uitgestelde	5		
Weener Bank	5		
Dito	4		
Metapleik 1816—1852	5	58½	57½
Dito 1847	2½	29½	29½
Dito 1851 en 1852	2½	29½	29½
Dito 1849	5½	72½	73½
Dito Letter B	5	72½	73½
Aand. 500 bij Rothschild	5		
Dito 250 dito 1839	5		
Napels, Cert. bij L. en B.	4		
Polen, Obligatiën	4	60½	
Aandeelen 1835			
Dito met Loting fl. 500			
Sardinië, te Londen	5		
Denemarken, dito	5		
Peru, dito	4½	56½	56½
Grieken, te Londen	5		
Philadelphia, bij Hope en Co.	5		
Dito te Londen	6		
Dito Bank	5½	34	32½
Louisiana, te Londen	5		
Brazilië, te Londen 1824	5		
Dito 1843	5		
Grenada, dito a 2 100	2½	15½	
Dito Uitgestelde	6		
Ecuador	2		
Mexiko, te Londen f 100	3	22½	22½
Dito Onbepaalde	3	22½	22½
Venezuela, te Londen	3½		
Dito Uitgestelde	1		

Over het geheel was de markt heden wederom een gunstige van verkooporders seer ongunstig gestemd, vooral ten opzichte

